

ŁOWIEC POLSKI

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU
POLSKICH STOWARZYSZEŃ ŁOWIECKICH.

KONTO P. K. O.: „Centralny Związek Polskich Stow. Łowiec.” 8082.
ADRES: NOWY - ŚWIAT 35. TELEFON 7-98

Pismo tygodniowe. Wychodzi w każdą sobotę.

PRENUMERATA: zgóry za kwartał zł 8; za pół roku zł 15, za rok zł 28. — Miesięcznie 3 zł. — Numer polewyńczy — 1 zł.
Numer ozdobny 1 zł. 50 gr. Za numery, które wyszły przed zaplaceniem, liczymy po 1 zł.
CENA OGŁOSZEŃ: Za każdy milimetr 1-szpaltowy za tekstem 35 groszy, 2-szpaltowy 75 groszy; przed tekstem:
1-szpaltowy 50 groszy, 2-szpaltowy 1.10 zł; na karcie tytułowej 1-szpaltowy 70 groszy, 2-szpaltowy—1.50 zł. W numerach
ozdobnych ceny ogłoszeń są o 50% droższe.

ROBERT ZIEGLER

SKŁAD BRONI I AMUNICJI

WARSZAWA, TRĘBACKA 10, TEL. 21-94.
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 114, TEL. 10-75.

STALE NA SKŁADZIE DUŻY WYBÓR BRONI NASTĘPUJĄCYCH FABRYK:

Syrena Hammerless Arms Co, Liège.

Wilnart Frères, Liège.

Manufacture d'Armes „Gryl”, Liège.

Anciens Etablissements Pieper S. A., Herstal

I. P. Sauer & Sohn, Suhl

oraz innych marek. Kurkowe od zł. 130.—, bezkurkowe od zł. 180.—

POLECA: karabiny automatyczne i strzelnicowe fabryki Winchester Repeating Arms Co., oraz sztucery Mannlicher Schönauer z lunetami i bez nich.

Pistolety automatyczne wszelkich systemów, oryginalne rewolwery Colt i Smith & Wesson.

Naboje bezdymne z kapiszonem Gevelot i prochem Rottweil:

krajowe „POCISK”

zagraniczne „BACHMANN”

w gilzach pergaminowanych.

• WSZELKIE PRZYBORY MYŚLIWSKIE. •

ODNOWIENIE PRENUMERATY.

Do Nr. 24 załączyliśmy przekazy P. K. O. 80-82 dla PP. Prenumeratorów półrocznych i kwartalnych, uprzejmie prosząc o jaknajrychlejsze nadesłanie prenumeraty.

Przypominamy przeto, że będziemy musieli wstrzymać wysyłkę pisma tym, którzy nie zapłacą w najbliższych dniach.

ADMINISTRACJA.

JAN SZTOLCMAN

JAK UNIKAĆ WYPROKÓW Z BRONIĄ?

NAKŁADEM CENTRALNEGO ZWIĄZKU POLSKICH STOWARZYSZEŃ ŁOWIECKICH WYSZŁA BROSZURA NIEZBĘDNA NIETYLKO DLA MYŚLIWYCH, ALE TAKŻE DLA WSZYSTKICH POSIADACZY BRONI.

DO NABYOIA

W SKŁADACH BRONI I W REDAKCJI „ŁOWCA POLSKIEGO”.

CENA 25 GROSZY

Dawne Książki Myśliwskie

roczniki a nawet pojedyncze zeszyty „Łowca Polskiego” z przed wojny, „Łowca Wielkopolskiego” oraz roczniki „Sylwana” warszawskiego, kalendarze myśliwskie, książki o zwierzętach łownych, ptakach, rybach, psach, koniach, broni palnej i t. p. — kupuję. Proszę o adresy starych leśników i myśliwych, do których mógłbym się zwrócić w powyższej sprawie. Posiadam książki do wymiany oraz roczniki i pojedyncze zeszyty różnych pism łowieckich i leśnych

Józef Wł. Kobyłański, kapitan
Przemysł, ul. Katedralna 3.

Myśliwski Konkurs Fotograficzny.

Redakcja „ŁOWCA POLSKIEGO”, dążąc do udoskonalenia strony ilustracyjnej pisma, zwracając dorocznym, ogłasza niniejszem myśliwski konkurs fotograficzny i wzywa ogół myśliwych do nadesłania ciekawych i pięknych zdjęć łowieckich, które nadawałyby się do reprodukcji w naszym piśmie.

Nazwisko należy pomieścić w zamkniętej kopercie zaopatrzonej godłem tem samem, co i nadesłane fotografie.

Przedmiotem zdjęć mogą być sceny z polowań, zwierzyzna żywa i ubita, piękne psy myśliwskie oraz trofea łowieckie.

Jako nagrodę I wyznaczamy zł. 100, drugą — zł. 75, trzecią — zł. 50, czwartą i piątą po zł. 25.

Termin nadsyłania zdjęć upływa z dniem 1 października. Nagrodzone fotografie zostaną zamieszczone w „Łowcu Polskim”; pozostałe zaś — zależnie od uznania Redakcji.

„Jury” stanowi Komitet Redakcyjny.

Warunkiem otrzymania dobrej kliszy drukarskiej, a następnie takiejż reprodukcji — jest dobra, ostra fotografia na papierze bromostrebnym; kolor jej nie może być brązowy (sepiowy).

REDAKCJA „ŁOWCA POLSKIEGO”

PUHACZY KILKA SZTUK SPRZEDAMY Łaskawe oferty kierować:

„Zarząd Dóbr Pieski“ p. Bereza Kartuzka. Polesie.

Z CENTR. ZWIĄZKU POLSK. STOW. ŁOW.

P R O T O K Ó Ł

NADZWYCZAJNEGO POSIEDZENIA WYDZIAŁU WYKONAWCZEGO C. Z. P. S. Ł.
I KOMITETU REDAKCYJNEGO „ŁOWCA POLSKIEGO“ W SPRAWIE N-RU 26
„ŁOWCA POLSKIEGO“ Z R. B.

Obecni pp: Przewodniczący Stanisław Lilpop, wiceprzewodniczący Leopold Skulski, członkowie: Witold Kiltynowicz, Herman Knothe, Stefan Krzywoszewski, Maurycy hr. Potocki, Władysław Słoneczyński, Wacław Szperlig, Kazimierz Tołłoczko, dr. Stanisław Zaborowski oraz redaktorzy Juljan Ejsmond i Walenty Garczyński; dwaj ostatni po udzieleniu wyjaśnień opuścili salę obrad.

Po wyczerpującej dyskusji w sprawie polemiki, wynikłej na tle „Kalendarza Myśliwskiego“ pomiędzy p. Aleksandrem Przedzrymirskim a redaktorem Juljanem Ejsmondem, Wydział Wykonawczy i Komitet Redakcyjny wobec ukazania się na wstępie N-ru 26 „Łowca Polskiego“ „Bajki“ i artykułu w „Wolnej Trybunie“ p. J. E., oraz przyjąwszy do wiadomości oświadczenie redaktorów, że uznają błąd popełniony przez wydrukowanie powyższych utworów, — uchwałyły podać do wiadomości ogółu Czytelników na początku najbliższego N-ru „Łowca Polskiego“ co następuje:

1. Wydrukowanie „Bajki“ i artykułu „Strzał na komorę“ nastąpiło bez wiadomości i aprobaty Wydz. Wykon. i Komit. Red.
2. Wydział Wykonawczy i Komit. Red. wyrażają ubolewanie, że owa bajka i artykuł znalazły się na szpaltach „Łowca Polskiego“, którego zadaniem jest krzewienie kultury łowieckiej oraz informowanie, organizowanie i łączenie myśliwych polskich, nie zaś słuzenie polemicznym dysonansom. Ten program będzie w „Łowcu Polskim“ najściślej przestrzegany i praktykowany.
3. Jednocześnie Wydział Wykonawczy zwraca się z prośbą do Komitetu Redakcyjnego „Łowca Polskiego“ oraz do Redakcji pism pokrewnych, ażeby w polemikach nie dopuszczały do stosowania złośliwej ironji i docinków osobistych.

Warszawa dnia 12 lipca 1928 r.

Stanisław Lilpop, Leopold Skulski, Witold Kiltynowicz, Herman Knothe, Stefan Krzywoszewski, Maurycy hr. Potocki, Władysław Słoneczyński, Wacław Szperling, Kazimierz Tołłoczko, dr. Stanisław Zaborowski.

DELEGACI POWIATOWI A ORGANIZOWANIE TOWARZYSTW WOJEWÓDZKICH.

Przelotnie poruszona na zjeździe sprawa powyższa wymaga ściślejszego sprycyzowania oraz bardziej szczegółowego omówienia. Na samym zjeździe niepodobna było tego uczynić, pomimo że trwał on od godz. 3-ej do 10-ej, czyli normalny dzień pracy urzędniczej.

A sprawa jest ważna, organizacja niezbędna, rozstrzygająca, być może, o przyszłości u nas łowiectwa.

Twierdząc stanowczo, że nie „regionalny” podział myśliwski w Polsce jest potrzebny, lecz właśnie wojewódzki.

Pomijając nawet stronę polityczną, należy z poważaniem zastrzeżeniami przyjąć koncepcję utrwalenia „regionalnego” dawnych faktów przemocy politycznej w postaci podziału trójzaborowego.

Pozatem wszakże nikt nie zamierza ignorować właściwości odrębnych poszczególnych ziem Polski, dość, na szczęście, obszerniej. Wszyscy cłymba rozumieją i uznają różnice klimatyczne, topograficzne i etnograficzne krain tworzących Polskę, które powinny przeto mieć swoiste organizacje myśliwskie i oddzielne częściowo przepisy łowieckie.

Stąd jednak do urzędowego rozgraniczenia, do ustanowienia niemal kordonów myśliwskich — bardzo daleko.

Widziwmy zresztą, że w nowej ustawie łowieckiej uwzględniono osobne czasy ochronne dla niektórych rodzajów zwierzyzny w danych województwach. A więc nie zapomniano o pewnej „regionalności”.

Ona wszakże, racjonalnie i naukowo traktowana, nietylko nie ma wiele wspólnego z obecnym podziałem na zabory, lecz przeciwnie, podważa właśnie ich kordony.

Słusznie były uwagi pp. delegatów z Małopolski, że trudno w Warszawie opinjować ze znajomością rzeczy o stosunkach panujących na łowiskach odległych Państwa.

Na to jednak jest rada taka, że Stolica zawsze słuchać będzie rad i wskazówek ekspertów lokalnych (województwskich), rozważać je i decydować w łączności z dobrze zrozumianym interesem całości kształtu łowiectwa Polski jako Państwa.

Wszakże nietylko łowiectwo, ale i wszelkie inne dziedziny ekonomiczno-społeczne mają swoje odrębności regionalne, które wymagają uwzględnienia. Ale to nie jest kwestja historii, ani tradycji.

Natomiast dla istotnego zaspokojenia bezspornie istniejących różnic klimatyczno-geograficznych Polski w dziedzinie łowiectwa najzupełniej wystarczy organizowanie łowieckich Towarzystw wojewódzkich, zcentralizowanych w naczelny Związek warszawskim, jako najbardziej odpowiadających warunkom administracyjnym, etnograficznym i innym. Towarzystwa wojew. szczegółowo informowałyby Centralny Związek o swych potrzebach i bolączkach; one przez Centralny Związek uzyskiwałyby pożądane prerogatywy o charakterze lokalnym. Delegaci powiatowi tworzyliby zrzeszoną jednostkę wojewódzka. Wilno miałyby swoich przedstawicieli, Stanisławów, Poznań i t. d. — swoich. Mianowanie i odwoływanie delegatów powiatowych odbywałoby się w wnioskach zarządów towarzystw wojewódzkich. Centralny Związek zatwierdzałby te nominacje i — dla zwiększenia autorytetu — posyłałby im legitymacje delegackie.

Wtedy też Centralny Związek miałby do czynienia jedynie z kilkunastu towarzystwami wojewódzkimi; nie ingerowałby wcale w sprawy, które mogą być załatwione w starostwach. Wtedy także aparat biurowy Związku byłby dostateczny, choć skromny. Centr. Związek zwracałby się jedynie do pp. wojewodów i — w ostatniej instancji — do pp. ministrów.

Przy dobrych chęciach i życzliwym współdziałaniu myśliwych, dbających nietylko o regionalność ile o dobro i rozwój całego łowiectwa Polski, wystarczyłby jej myśliwych, którzy mogą wszakże polować we wszystkich „regjonach”, — daby się doskonale w bardzo krótkim czasie zorganizować po jednym Towarzystwie w każdym województwie, a sprawy łowieckie weszłyby w ten sposób na prawidłowe tory.

Wtedy byłaby prawdziwa jedność, a w niej siła myślowa polskiego, co, o ile mi wiadomo, jest właśnie zadaniem i dążeniem Centr. Związku.

W. S.

EPILOG POŁOWANIA NA NIEDŹWIEDZIE.

(Zc wspomnień przedwojennych).

Jak zwykle, pito rzetelnie w kasynie Eńskie-go pułku ewardji carskiej! ...Rotmistrz Kaniwalski bowiem wróciwszy z wyprawy do ólonieckiej gubernji, przywiózł wspaniałe trofeum w postaci dwunastopudowego niedźwiedzia. Podobny ewenement oczywiście stanowiął wybitny „casus belli” dla sutoch libacyj! Toastom i przemówieniom koleżeńskim nie było końca, — pod akompanjamentem naturalnie pułkowych „balałajeczników” — pieśniarzy oraz zamaszycie przygrywającej orkiestry. Bohater tych łowów, dziarski rotmistrz, jako prawdziwy myśliwy z krwi i kości — z lubością wyfuszał szczegóły całej wyprawy, barwnie opisując epizody, które mogły się bardzo smutnie skończyć, gdyby nie jego zimna krew i doświadczenie!... Ponieważ autorytet rotmistrza w tych materjach, nie podlegał najmniejszemu wątpliwościom, więc nikt naturalnie nie protestował!... Lecz, jak zwykle, znalazło się jednak kółko laików i teorety-

ków, które pod wpływem trunków zaczęło dowodzić, że właściwie strzał do szaraka, do tarczy lub do niedźwiedzia, czy tygrysa, pod kątem balistyki rozpatrywany, stanowi jeden i ten sam zabieg strzelecki!... „Ja, który w Krasnym Siole (Miejscowość pod Petersburgiem, gdzie się zwykle odbywały letnie ćwiczenia wojsk gwardji) na zawodach „wybijam” zawsze rekordową sumę punktów — potrafiłbym „zrzułować” hipopotama z jednaka precyzją!” — wykrzykiwał kornet Otłetajew!... „Albo, ja tylekroć nagradzany na konkursach! — posiadający już trzy pułhary i dwa karabiny promjowe” — dorzucił porucznik Iżorin!... „Ależ, moi panowie, to łatwo tak mówić przy zacisznych warunkach kasyna, lub nawet strzelnic! — lecz, na terenie, przy spotkaniu się z dziką, rozjuszoną nieraz bestją! — sprawa, nieco inaczej wygląda!” — mitygował rotmistrz-myśliwy...

Zdania się rozdziwiły!... Odlam „rzeczywi-

stych" adeptów Sw. Huberta przyłączył się do opinii fachowców, podczas gdy część dyletancka oficerstwa płała na ten temat niemożliwe androny!..

— Zresztą, rzecz bardzo prosta!..

...Stawiam wniosek!.. Oto, natychmiast zadeszujemy do znanego nam wszystkim w pulku „okładczyka” Pietrowa, mieszkającego bardzo blisko, bo w powiatowej mieścinie Łudzie, zapytując, czy ma z parę niedźwiedzi otropionych lub na „barłogach” („gawrach”). Jeśli tak, to niezwłocznie ja Oletajew — no i jeszcze nasz kochany baronik Westen-Zünden, który także nigdy nie, oprócz zajęć i bażantów nie strzelał w swoim życiu, we trzech, zupełnie „profani” — jak nas nazywacie panowie — hajda na niedźwiedzie na parę dni.

Zobaczycie, jak się sprawimy! — Ręce, że nie gorze, a może i lepiej od was nemrodów-specjalistów! Zgoda? Co? Zakład panowie o sto butelek szampana!.. Słowa te rzmamiętnego alkoholem por. Izorina spotkały się z hucznym aplauzem kolegów!.. „Waniczka!.. uściśkajmy się”. „Ale gdzie się to Żorżik podział? „Żorżik! — niczewo!

tka; innych w stanic kompletnego „obezwładnienia” kilku ofiar Bachusa pod ochryple tony przemęczonych trebaczy i walących się ze snu mandolinistów, słowem, jak najporządniej w świecie!.. Tymczasem błady świt przedzierał się przez okna!.. „Eh duraczo! (durnie) — daj Boże, żeby to się wszystko bez nieszczęścia skończyło!.. Pić nawet nie umieja, jak my „starej szkoły”! — a cóż dopiero strzelać?.. do niedźwiedzi jeszcze!..” Rotmistrz Kaniwalski aż splunął z obrzydzenia i mamrocząc pod nosem, powłókł się ociężale do swej koszarowej, kawalerskiej kwatery!..

W kilka dni później otrzymana została od słynnego organizatora polowań na niedźwiedzie, imię pana Piotrowa depesza następującej treści: „Jeden zwierz” na „barłogu”, dwa już „ruszone” oczekują, proszę przyjechać!..

„In gratiam” radośniej nowiny, wynikła naturalnie nowa bika w oficerskim kasynie z orkiestrą, jak zawsze, szampanem i innymi „niezbędnymi” — akcesorjami.

Uczestniczyć w wyprawie podjęli się, ba-

NASZE PSY

Wystawiają: „Black”, „Pandur” i „Norma” K. Antoszewskiego.

— on blujot! (Nie! — on tylko wymiotuje) — il est sorti pour un instant!..” — wyszedł na chwilkę! — najspokojniej w świecie, jako o rzeczy arcy normalnej — zameldował baronik... „Aha — doskonale!”... „Życze powodzenia, lecz radzę wziąć z sobą któregoś z nas, prawdziwych myśliwych!” — sentencjonalnie dorzucił rotmistrz... „Głuposti!.. naplewat! — cały sukces, sobie wówczas przypiszcie! — za nic w świecie! Cała sztuka w tem, żebyśmy, tylko my „niedoświadczeni” przywieźli zdobyte trofeum!”... „No! to winszować będę później! lecz teraz, nie zazdroścye! — szczególnie teraz na terenie!..” „Hipochondryk, śledziennik!.. obejdzie się bez ciebie!.. Lecz imni idą z nami o zakład? — nieprawdaz?”

„O tak! — tak! — przyjmujemy!” — odczwał się chór podchmielonych głosów... „A więc! redagujemy depeszę!”... Powiedziano — zrobiono..

Po tej czynności — zapanowała w zgrupowaniu temperatura nie lada!.. Skończyło się to wszystko, jak zwykle nad ranem, atakami wzajemnej „kacapskiej” czułości niektórych uczestników, wyniesieniem się „incognito” w objęcia oczekujących w swych mieszkaniach „przyjaciółek” z półświat-

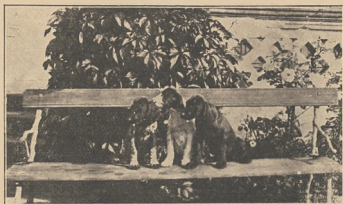
gatelizując wszelkie niebezpieczeństwo, waleczny kornet Oletajew, oraz porucznicy Izorin i „baronik” Westen-Zünden... Naprawdę, nieznośny pendant i żręda rotmistrz radził, żeby zaprosić też chociażby jednego z kolegów mających już pewne doświadczenie w tego rodzaju łowach... Groch o ścianę!.. „Pojeździemy sami! bez żadnych mentorów — nudziarzy i kwita!” Albowiem owe tereny, jako znajdujące się o parę godzin jazdy od Petersburga w Łuskim powiecie, pomimo bajecznie drogiej ceny czterdziestu rubli od puda zabitego niedźwiedzia, miały ogromną dogodność szybkiej likwidacji całej imprezy!..

Nemrodzi wyjechawszy po kolacji ze stolicy wieczornym ekspresem, mogli już w ciągu następnego dnia załatwić się z „miskami” i na drugą noc powrócić do „delicji” zacisznych gabinetów restauracyjnych.

Wszystko się więc układało jaknajpomyślniej... Zrobiony został niewyczerpany zapas butelek przeróżnych wytworów spirytualji — od prostej monopolki począwszy, dla narzaniaczy i „okładczyków” — do najwytworniejszych marek koniaków i szampana — dla przyszłych triumfato-

rów... Zaczęto pić naprawdę, zaraz po śniadaniu w kasyynie, zakończono podczas kolacji!... Wywiczeni ordynansi z całym arsenałem Holland'ów, Helm'ów i t. d. oraz eleganckimi mantelzakami oczekiwali przy zarczerwonych przedziałach sypialnego wagonu Petersburg — Warszawa. Wszystko w porę było gotowe! „Nu! hołubczyki!”

Komu w drodze, temu czas! — oto śmiać się będziemy z ciebie i twego „krakania”. Rotmistrz gwardyjskiej cesarskiej jego mości kawalerji boi się nawet za innych!

„Zapowiadająca się trójka”.

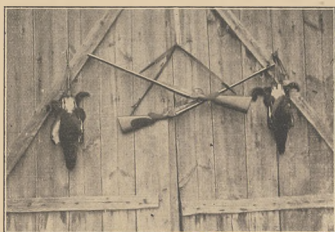
Fot. prof. Morkowski.

„No daj że Boże, śmiać się będzie wesoło ten, kto się będzie śmiał ostatni”. Słowa te ostrożnego wielce, starszego kolegi niemiełym zgrzytem obity się o uszy, podczas gdy luksusowy „nordexpress” cicho na swych pulmanowskich resorach bez zgrzytu ruszył powoli, zatapiając się w otchłań śnieżna północnej przyrody...

Opuściwszy Petersburg o jedenastej, już o drugiej w nocy pociąg był na miejscu. W wagonie, te parę godzin podróży urozmaicoła mała partja „baka” — zawsze jednak z pewnem „pokrzepieniem

Z błyskawiczną szybkością w ręce koniki przejechałszy kilkanaście wiorst do siedziby Pietrowa, podochoceni myśliwi na długo przed późnym grudniowym braskiem byli już u celu. Około „izby” okładczyka oczekiwaly kohorty całe, natenczas jeszcze potencjalnych — w przyszłości aktualnych, chłopów bolszewików.

W tem miejscu pozwolę sobie na małeńki odskok. Rzecz w tem, że o ile cała organizacja wypraw na niedźwiedzie, w rejonach dalszych od Piotrogradu (naprzykład u takiego mistrza tej sztuki, jak stary, słynny Martjanoff) była traktowana so-

Zdobycz wiesennego poranku. Fot. J. Bończa-Markowski.

sił”. Kilku muzyków-brodaczy uprzedzonych depresją, oczekiwało na dworcu w Łudzie przyjazdu wytwornych „drogich gości”.

Małeńkie „intermezzo” w wyśmienitym bufecie stacyjnym — takoweż w demokratycznej restauracji trzeciej klasy dla poczciwych kucaków, akolitów słynnego Pietrowa — na „conto” lojnych „barinów”, i cała kompanja wygodnie ułożywszy się w saneczkach, otulona reniferowemi „dachami”, aż po same

ładnie i na serjo — o tyle na łowiskach bliższych nosiło wszystko cechy arcy niesympatyczne — krótko mówiąc — było kombinacją szachrajska. Poczawszy od naganki, okładczyków, typu podmiejskich apaszów, pijaków i szantażystów! Naomiast, koledzy ich po łachu z głębin tajg ołonieckich lub wologodzkiech — potomkowie dawnych „pomorów”, czyli wychodźców „starowierów” stanowili poczet ludzi wysoce rzetelnych, trzeźwych, znających się

na rzeczy. Jako ilustracji pierwszej kategorii, nigdy nie zapomnie, kiedy to na jednym takim polowaniu zobaczyłem, — stojąc już na stanowisku — za swem plecami jakiegoś obdartusa uzbrojonego w szczyryk... odpowiedział chyba do temperowania dółków. — Idź precz!... nie jesteś wcale mi potrzebny. Jeszcze z podobnym instrumentem! — Nikak nie! — jestem niezbędny jako „tielochraunitel!” Waszej Miłości! — Marsz do wszystkich djabłów! Niezły obrazek, nieprawdazd czytelniku najmlszy? Oprócz tego, sami organizatorowie zwykle, albo podprowadzali do tak zwanych, „ślepych”, to jest pustych niedźwiedziich legowisk, lub uszczeniowali umyślnie nieudany wynik łowów — domagając się zapłaty od fantastycznej ilości pudów spudfowanego moustrum bajecznych jakoby rozmiarów! Proszę skontrolować wagę „post factum” ujęcia obiektu polowania? Nie mówiąc o horendalnych wysokich cenach! Po 50 — 60 rubli od puda, wtedy, gdy na dalszej półtoicy u Martjanowa płacono się 3 — 5. Lecz, nie inajacy zielonego pojęcia o miejscowych warunkach, zbławozani „snobi” ze światła arystokracji, czy kupiectwa — jakoteż opływający w mariny kruszec dyplomaci, z rozmaitych, cudzoziemskich poselstw z ochotą płacik niezem nie uzasadnione harace.

Wracając do rzeczy, godzi się zauważyć, że co się tyczy naszych bohaterów — wytrawna banda chłopstwa odrazu „skapowała”, do jakiego gatunku należą nowo przybyli „barini” ochotniki”. Byli więc pewni sutych libacyj, wskutek czego, odrazu urządzili im niemal tryumfalne przyjęcie! I nie zawiedli się też w swych różanych nadziejach. Do chaty okładczyka Pietrowa, wytresnowani ordynansowni pownosili baterje całej butelki oraz kosze z puszkami ziarnistego kawioru, strasburskich pasztetów i homarów, gwoli ucieście i konsolacji barinów. Dla plebsu zaś przymieszono kolosalną ilość tak zwanych „szkalików” monopolowych z wódka — stopy kielbas, śledzi, bułek, bo święty proletariat też podjeść sobie lubi, no i „wypić nie durak”, to też użyli aż po uszy w tę noc mroźną i tak wspaniale rozgwiadżozna.

Łatwo jest wyobrazić sobie, w jak pięknym stanie wyruszyła z chaty cała zająca kompanja „brac” niedźwiedzia na bartogę. Ślepy los zarządził przy ciągnięciu numerów, że odstrzał cicho drzemiącego w swej gawrze Misia przypadł w udziale baronikowi. Koledzy mu zazdrościli. „Uważaj Andro! — nie „skiksuj”, podtrzymaj sławę i honor gwaidyjskiej kawalerji!”

„Un fidele sujet du tzar! ne doit craindre personne! pas meme le diable et le stanowoi!”*) — befkotal z uporem pijaka szczęśliwy wybraniec fortuny.

Jesteśmy na terenie! Śród bieli śniegów i zieleni świerków. Zataczający się nieco Pietrow z jednej i soeusz jego, z drugiej strony „podtrzymują” do reszty oswoiałego od jazdy na mrozie, walczącego potomka gerinańskich rycerzy, holując go ku gawrze. Oto i otwór bartogę.

„Nu, miszka, wstawaj! A, wstawaj miszka!”

Chwila. Coś bruminalnego zamajaczyło w otworze, przez który król puszcz odycha podczas swego niemal letargicznego snu zimowego.

„Strielaj barin, strielaj!” Błyskawiczny, pełen pijackiej fantazji strzał barona... O radości! „Gotow! z polem barini! — jest!”... Dziwinyim zbiegiem okoliczności widocznie za protekcją Bachusa strzał ba-

rona był doprawdy doskonały. W samą skroń, nieco poniżej ucha. Charty wyciągają z jamy ciemną, ciężką bestję o przykasyłch, zielonych oczach. „Hurra! hurra!” — rozlega się wściekłe naokół wycie rozszalałej, dzikiej zgrai naganiaczy-chuliganów. „Kaczaj! barina!” Migiem baronik, jak piłka podrużony, lata do góry — fruwa! precz jakółki wszelkie! Zjawiają się oczekujący wyników dramatu koledzy Otleta-jeff, Iżorin. Gratulacje, pocałunki iście moskiewskie z obfitem obłusieniem delikwenta, molestacje nad pesymizmem tego osła rotmistrza i... naturalnie, nowe libacje, teraz już na wolnej aurze, pod tajemniczymi świerkami, pokrytymi białym puchem...

„A nie mówiliśmy, — niedźwiedź a zając jedno i to samo!... Ba... - ba... - lityka!... tra... - tra... - jektorja... to grunt!... Wypjem Andro! Wypjem Żorżik!... Hurra! Hurra!” — żywiołowo ryczą muzyki-chuligani. Śliczny zaiste obraz!

Ze spotęgowanym animuszem, po tego rodzaju tryumfie, zajęto trzy stanowiska następnego miotu, w którym to miał być brany już nie gawrowy, lecz ruszony, „gomny” niedźwiedź. Baron oczywiście, jako ukoronowany pogromca, zajął gorszy, flankowany niuier.

Jak wiadomo, naganka przy podobnych obławach specjalnie na misia w Rosji urządzanych, stojąc na miejscu, strzela, wrzeszczy i hałasuje, kilku zaś „okładczyków” stanowi wewnętrzną, że tak powiem, ruchomą drugą linję, inanerwując tak, żeby zwierza za wszelką cenę wystawiać na strzał myśliwych, kierując go na ich stanowiska. Jeśli pomiom tych wszystkich zabiegów, miś jeszcze kaprysi, rzucając się na boki, od tej ewentualności są tak zwani „moczunzy” — doświadczeni chłopci, którzy swymi toporami i dubinami starają się nawrócić bestję. Zgodnie więc z tą taktyką, na prawo od barona stanęło trzech chłopów.

Chwila ciszy z doskonałych najdoskonalsza... „Poszo!... poszo!...” — rozlega się piekielny harmider i nieludzki ryk naganiaczy. Baron aż zamarł w oczekiwaniu, ukryty za gestym chwojniakiem. Krew przodków, tych, co to niegdys w mrokach średniowiecza z oszczepem na dzikiego zwierza chadzali, odwiecznym tętnem zabiła w filigranowej nieco postaci zdegenerowanego potomka Germanów. W obłokach śniegowego pyłu, szerokim galopem zmirza na polanę moczaz i król lasów. Głorja największa dla strzelby prawdziwego myśliwca.

Bac! Bac!... dwa suche sztuczerowe strzały. Miś ryknął krótko i... z obwisła, przednia łapa, rycząc z bólu, zatrzymuje się na chwile. Wypatrjuje zda się, autora swej krzywdy. Stojący koło barona trzeci z rzędu „moczun” z fantazją rzucza się prosto ku niemu, krzycząc w niebogłosość: „Kuda? kuda leziesz?” z dodatkim iście rosyjskiej koloratury miłosnych kombinacyj protoplastów. Z wzniesioną siekierą leci prosto w kierunku rozjuszonego zwierza. Chwila. Straszna, ciemna masa błyskawicznie szarżuje. Już jest obok muzyka. Ołbrzymie pazury jednem pociągnięciem tylko otwierają klatkę pierwszą nieszczęśliwego. Koniec.

Muzyk bez krzyku, jak snop — plawiąc się w czerwieni swej krwi — pada na ziemię. Drugi muzyk, nie zdając sobie nawet sprawy z sytuacji i tragiczmu okoliczności, leci na pomoc. Kilka sekund i... powtórzenie tej samej sceny, z tą tylko różnicą, że zamiast na piersi, niedźwiedź natrafiła na brzuch swej nowej ofiary. Wylaniają się, buchające parą na mrozie, jelta. Nie lubiący nieboszczyków Myszka, porzuca trupa i wali prosto do tnieczego muzy-

* Obronca ciała (tłumaczenie dosłowne).

**) Wierny poddany carowi, nie boi się nikogo, nawet djabła... nawet komisarza pojełki.

ka... przewraca go i poczyną rwać zębami. Lecz widocznie nie natrafia na główne organy i śród przeraźliwych krzyków morderze dalej. U naszego barona odrzuca wszelki chmiel z czupryny uleciał. Włosy dęba stanęły. Struchlały ze zgrozy, traci głowę. „Byłoby miłe nie zoczyć!” Lecz jęki są nie do wytrzymania. Uczucie litości bierze nareszcie górę. Z poza swego świerkowego ukrycia — zamiast, żeby podbieść do kłębka szamocących się w śmiertelnej walce ciał i wypatrzwszy odpowiednią chwilę, rzucić ratowniczy strzał, wypala z miejsca. Przekleństwo! muzyk umieruchamia się — zastęga. A niedźwiedź pięknym galopkiem, kulając co prawda, przecina linję i... znika z oczu w biało-zielonych leśnych gaszczach. Może żyje dotąd w tajemniczych „ojstach Tychliny i Nowogrodu? Lecz musi to być okaz zaiste olbrzymi, albowiem działo się to w roku Pańskim 1913!

Rozkład? Jeden niedźwiedź, padły na barłogu, jeden „postrzałek zharczony”, trzech muzyków, z których trzeci stary brodac, ojciec osiemnorga dzie-

ci, „zrułowany” został precyzyjną kulą o kordytowych ładunkach Holland'a, barona Westen-Zündena. W kilka lat później z naszych bohaterów nie pozostałoby, jak mówią moskale, „mokrego miejsca” — gdyż tłum by ich błyskawicznie zlineczował! Wówczas obeszło się wszystko symfonia całą zastawionych zresztą przekleństw bab i chlupów po powrocie z tej fatalnej wyprawy. A w Petersburgu — staniem do raportu przed groźne oblicze dowódcy pułku. Kosztowała zaś ta podróż do matecznikowej północy drobnotkę — pięćdziesiąt tysięcy rubli, wypłaconych rodzinie zastrzelonego muzyka. Inni, jako ofiary nieszcześliwego wypadku, otrzymali wszyscy figę! „Ach, duraczko!...” i pić nie umieją z tołkom^{**}) a cóż dopiero polować!” Historyczne słowa rotmistrza Kamwalskiego, wypowiedziane z najwyższym obrzydzeniem, zapieczętowały głęboko tragizm tego zdarzenia.

ADAM RZEWUSKI

*) Konfraternia darców.

**) Z rozumem.

JESZCZE KILKA SŁÓW O WIOSENNYCH PRÓBACH POLOWYCH PSÓW MYŚLIWSKICH.

Wiosenne próby polowe, które staraniem nowopowstałego w Warszawie Towarzystwa Hodowli Psów Myśliwskich odbyły się w Wilanowie w dniu 6 maja r. b. nasunęły nam szereg myśli, które mi chciałbym podzielić się z kołem zwolenników psa myśliwskiego. Myśli owe dotyczą przeważnie prób polowych, urządzanych na wiosnę, dyplomów Towarzystwa wydawanych w tymże okresie, oraz tak niezbędnej dla Polski szkoły treserów.

Wiosenne próby polowe, które w Zachodniej Europie, z punktu widzenia hodowli psa, mogą jeszcze mieć pewną rację bytu, u nas w Polsce nie powinny być stosowane, i to nie tylko z przyczyn zaletnych od samego psa, to jest niefortunnym dla jego wiatru wiosennych warunków odwiatru prąków, lecz także z braku w ciągu zimy niezbędnego treningu, jako też ze względów klimatycznych.

Klimat Francji, nawet Belgii i Niemiec znacznie różni się od naszego klimatu. Tam w końcu lutego można rozpoczynać tresurę psa w polu, a więc do maja, kiedy kury siadają na gniazda, jest zgóra dwa miesiące czasu dla przygotowania psa do wiosennych prób polowych; u nas zaś kiedy nieraz jeszcze w kwietniu bywa śnieg na polach, a nocami — znaczne przymrozki, robota z psem w polu nie może dać dodatnich wyników.

W Rosji przedwojennej próby polowe stały na bardzo wysokim poziomie, wcale nie ustępując Angielskim, Francuskim i Belgijskim Field-Trials'om, a jednak nie tylko w Moskwie i Petersburgu, lecz nawet w Kijowie odbywały się one raz tylko do roku, chociaż klimat Kijowa, także jak Europy Zachodniej, mógłby zezwolić na próby wiosenne. Z tego możemy wnioskować, że pomimo klimatu były tam jeszcze inne przyczyny, które stały na przeszkodzie wiosennym Field-Trials'om.

Próby polowe psów myśliwskich winny mieć na celu: a) poznanie społeczeństwa z posiadającym w kraju materiałem; b) wybór rasy najodpowiedniejszej do warunków krajowego łowiectwa; c) pokaz poziomu tresury, jaki winien być wymagany i jaki może być osiągnięty przy znajdujących się w kraju treserach i d) ułatwienie za pomocą pokazów polowego kupia, względnie sprzedaży, kompletnie gotowych, trawidłowo „postawionych” psów myśliwskich.

Oczywiście, że ten ostatni punkt jest „alfa” i „omega” prób polowych, ponieważ psa, tak samo jak broń, bez próby kupować nie należy.

Jeśli więc myśliwy przybył na próby polowe w celu nabycia psa gotowego, jest to również w interesie nabywcy jak i sprzedawcy, zobaczyć tego psa w jaknajlepszej „formie”. W dobrej zaś „formie” pies nie może być na wiosnę, przy zupełnym prawie zaniku u ptactwa odwiatru, oraz po zimowym, prawie półrocznym, bezczynnym leżeniu, w warunkach często nadszycząj niekorzystnych.

Całkiem co innego widzimy w jesieni, kiedy pies po letnim treningu jest w pełnej „formie”. Wtedy pożądane wyniki prób polowych, jako publicznego polowego pokazu psa myśliwskiego dają widzom „maximum” tych zalet, których myśliwy ma prawo wymagać od psa, jako od swego polowego pomocnika. Niezależnie od wrodzonych walorów psa (wiatr), oraz niezależnie od walorów pochodzących od tej lub innej rasy (temperament) suma innych jego zalet jest prawie całkiem uzależniona od tresury. Tresura, pomimo umiędzej pracy, wymaga jeszcze i czasu, którego przed jesieniami próbami jest dosyć, zaś przed wiosnami — bardzo mało. Li tylko po mozolnej pracy w ciągu całego letniego sezonu pies nabiera tej właśnie wprawy, która jest mu niezbędną dla wykazania „maximum” swych zalet polowych. Treser li tylko w jesieni, t. j. w końcu treningu może ostatecznie utrwalić w swym uczeniu te wszystkie zalety, które zdobywają się mozolną tresurą, a więc li tylko w jesieni zdota on pokazać co jest wart, znajdujący się w jego rękach materiały.

Patrząc więc na próby polowe z tego właśnie punktu widzenia, należy przyznać, że korzyść, jaka one winny przynieść tak właścicielom, jak też i nabywcom psów, może być łatwiej osiągnięta na próbach jesiennych, niż na wiosennych, które wskutek wyżej przytoczonych warunków nigdy nie mogą przedstawić widzom psa w pełnej jego roboczej sprawności.

Porównując dalej jesienne próby polowe z wiosennymi, należy tu przypomnieć, że ocena roboty psa na wiosnę znacznie różni się od tejże jesiennej, a więc, mając na widoku wyżej podane, niekorzystne dla psa warunki prób wiosennych, ocena roboty psa na wiosnę musi być znacznie pobłażliwszą niż

w jesieni, co wcale już nie może być połączone i uzgodnione z dwukrotnym w ciągu roku wydawaniem dyplomów, raz — na próbach wiosennych i drugi raz na jesiennych.

Dyplom nie jest nagrodą, dyplom jest to tylko świadectwo wydane psu na jego egzaminie — świadectwo, które powinno jaknajdokładniej określać walory psa. Cztery stopnie dyplomów określają cztery kategorie, do których zalicza się pies, posiadający te lub inną sumę punktów, stosowanych dla oceny jego roboty, a zatem te cztery stopnie dyplomów określają dokładnie i cenę psa, t. j. jego wartość materialną. Dyplom jest to świadectwo, do którego ogół winien odnosić się z kompletną wiarą i pełnem zaufaniem. Mamy w pamięci dziesiątki tranzakcyj, dokonanych telegraficznie na niewiadziane, polegając li tylko na dyplomie tego lub innego stopnia, otrzymanym na próbach połowych przy tym lub innym składzie sędziów. Jakaż więc wiara może pokładać nabywca psa, posiadającego dyplom, który został wydany niewiadomo przy jakich warunkach — t. j. wiosennych lub jesiennych, zastosowanych do psa, będącego nie w „formie”, czy też przy warunkach jesiennych, srogieli, zastosowanych do psa w pełni jego połowej sprawności?

Z tej więc przyczyny dyplom, jako świadectwa mające charakter kwalifikacyjny nie powinno być wydawane na próbach wiosennych, lecz — li tylko na próbach jesiennych, kiedy dyplomowa ocena psa odpowiada jego maksymalnym walorom.

Nie zważając jednak na wzięty przytoczony szereg ujemnych stron wiosennych prób połowych, nie można nie uwzględnić bardzo ważnego pedagogicznego znaczenia, jakie mogą mieć próby wiosenne, one bowiem winny być szkołą, zaś jesiennie próby — egzaminem. Na egzaminie niema czasu myśleć o nauce, tej więc ostatniej, mając na myśli przeważnie treserów, winny być poświęcone próby wiosenne.

Polska pod względem tresury psa myśliwskiego jest jeszcze bardzo daleka od tego, co widzimy za kordami, a więc by im w tym względzie dorównać. Dążenia Towarzystwa Hodowli psów myśliwskich dziś już winny być skierowane do sformowania kadru profesjonalnych treserów.

Dziś, gdy Polskie Field-Trials'y są jeszcze w kolebce, należy dbać nie tylko o psa, należy

dbać również i o tresera, bez niego bowiem żaden najrasowszy pies nie dać nie zdoła.

Regulamin Towarzystwa Hodowli psów Myśliwskich otwiera możność wszystkim psom nagrodzonym dyplomami I-go stopnia, ubiegającym o tytuł „championa”, a więc w niedalekiej przyszłości stanie do konkursu cały szereg psów na ten najwyższy stopień, który nigdy nie może być osiągnięty bez pomocy pierwszorzędných treserów — ludzi, pełnych znajomości rzeczy, znających wymagania, jakie powinny być i niewątpliwie będą zastosowane do tej najwyższej honorowej klasy. Nie mając tych ludzi, dziś już smutno patrzeć na szereg dzielnych pracowników, którzy otrzymawszy dyplomy I-go stopnia, nie rozwinięszy w sobie jeszcze w całej pełni swej siły połowej, muszą, z braku treserów, zejść z areny sportowej. Treserzy więc są niezbędni w jaknajprędzym czasie. Są oni potrzebni natychmiast tak dla ogólnego podniesienia w Polsce poziomu tresury psa myśliwskiego, jak też i dla tych hodowców i właścicieli, którzy nie mając czasu osobiście własnego psa „poprowadzić”, nie mają komu powierzyć jego tresury.

Mielśmy tego przykłady na dotychczasowych próbach, kiedy pies o wysokich zaletach połowych, prowadzony nieumiejętną ręką, otrzymywał jednak raz po raz wysokie oceny, zawdzięczając je li tylko własnej inteligencji, oraz swym wrodzonym zaletom połowym. Musimy więc donosić tym biednym ciałem, którzy nie mając od kogo zaczerpnąć wiedzy, tresują się sami.

Schodząc zatem z hymnu do prostej powieści, należy tu w końcu raz jeszcze podkreślić, że próby wiosenne bezwzględnie przyniosą nie małą korzyść, lecz należy na nie patrzeć li tylko z pedagogicznego punktu widzenia, oraz jako na przegląd tego materiału, który przygotowuje się do konkursu jesiennego.

Towarzystwo Hodowli psów Myśliwskich powinno prawdopodobnie wszelkie możliwe starania do natychmiastowego sformowania kadru młodych treserów za pomocą otwarcia szkół treserów, założenia chociażby w jaknajskromniejszym zakresie (dla 3-ch — 4-ch chłopaków), powierając bezosobnie kierownictwo tej szkoly człowiekowi doświadczonemu, doskonale znanemu wszechstronne wymagania tresury psa myśliwskiego.

WEŁ. HORODECKI.

PRZEGLĄD PRASY ZAGRANICZNEJ.

† JULIUSZ NEUMANN.

W Neudamm zmarł w wieku lat 83 redaktor i wydawca „Deutsche Jaeger-Zeitung”, Juliusz Neumann.

W nekrologach poświęconych pamięci zmarłego w niemieckiej prasie myśliwskiej, zaznacza się na wstępie, rzecz nader zamienną.

Mimo, że Neumann położył ogromne zasługi koło rozwoju piśmiennictwa łowieckiego i łowiectwa wogóle w Niemczech, — to „zaledwie pare razy w życiu ubił jakąś zwierzynę, nie posiadał karty łowieckiej, nie był specjalnie zoologiem łowieckim, ani kinologiem, ani specjalistą w dziedzinie prawa łowieckiego”.

„Juliusz Neumann był tylko wybitną, nieprzeciętną jednostką na polu całokształtu łowiectwa”.

Głębokie umiłowanie przyrody i ożywającego ją świata zwierzęcego, już w młodych latach zbliżyły Neumanna do myślistwa, aczkolwiek uprawianie go w postaci polowań uniemożliwiała mu całkowicie bardzo krótki wzrok i stały brak czasu.

Zajmował się głównie sprawami hodowlanymi;

czytował uważnie wszelkie czasopisma myśliwskie i prace poświęcone łowiectwu.

Nie rozprawiał wiele o tych rzeczach ustnie, ale rozważał je gruntownie na łamach prasy łowieckiej.

Był on duszą „Deutscher Jaeger-Zeitung”. Nie traktował myślistwa jako sport i rozrywkę, lecz jako poważną gałęź gospodarki krajowej i jako umiłowanie przyrody kraju ojczystego.

Z małego pisemka, jakim początkowo była „D. Jaeg. Zeit.”, Neumann zwolna i stopniowo, ewolucyjnie postępując, zrobił wielki organ myśliwski, ożydlny i w treść obfitujący. Pracy oddawał się ideowo, a przeto była mu ona miłą i niemieczką. A na tem najwięcej skorzystali czytelnicy i prenumeratorki pisma.

Prace redakcyjno-wydawniczą rozpoczął w roku 1883 w małej drukarnie, którą stopniowo powiększał.

Polowi zaczął też drukować i wydawać książki myśliwskie. Następnie zwrócił się do snejdnych działów myśliwskich, chcąc je rozwinąć odpowiednio. Zaczął więc wydawać specjalny dodatek p. t.

„Gebrauchshund“ (Pies Użytkowy) w następstwie czego powstało specjalne Towarzystwo dla urządzania prób polowych, które zaprowadziło księgi rodowe rasowych psów myśliwskich. Wyznaczał też co roku nagrodę na wysokości 1.000 marek złotych dla zwycięzcy na próbach polowych. Wdał również własnym nakładem słynne dzieło Oberländera „Układanie wyżłów“.

Pozatem rozpoczął wydawanie specjalnego dodatku poświęconego sprawom strzelania i broni. A co najważniejsze, własnym kosztem urządził stację doświadczalną techniki broniowej w miejscowości zwanej jego imieniem: „Neumannswalde“. W następstwie tego powstał „Związek strzelecki myśliwskich“, który był wspierany materialnie przez Neumanna. On też ufundował w Zehlendorfie pod Berlinem „Instytut wiedzy łowieckiej“, poczem powstało „Towarzystwo popierania wiedzy łowieckiej“, liczące obecnie 640 członków i około 100 zrzeszeń myśliwskich.

Dzieje tego myśliwca — teoretyka są nader pouczające i świadczą, wiele dobrego uczynić mogła dla łowictwa niemieckiego jednostka zdolna i pełna dobrej woli, nienapotykalna przeszkód ze strony tych, którzy wszystko krytykować potrafia, nie nie czyniac, jak to bywa gdzieindziej.

J. O.

WZOROWE PRÓBY POLOWE.

Pod tytułem: „Wspaniały przebieg i powodzenie kursu tresury i prowadzenia, który odbywał się od dnia 28-go do dnia 30-go kwietnia 1928 roku

w Budziszynie pod kierownictwem Hegendorfa“ — podaje „Wild und Hund“ co następuje:

Oddział B. Budziszyn Związku św. Huberta w Czechosłowacji pojął słusznie ważne znaczenie kursu tresury i prowadzenia, wychodząc z założenia, że prawidłowe układanie wyżła w dużej mierze od tego zawisło. Kurs tego rodzaju, o ile ma być owocny dla uczestników, musi prowadzić mistrz wykwalifikowany, który należycie opanował przedmiot. Licząc się z tym poważnym czynnikiem, Związek, do którego należy 86 oddziałów, powołał na kierownika wykładów, znanego u siebie w kraju i zagranicą mistrza Hegendorfa. W kursie uczestniczyło 56 myśliwych i 31 psów myśliwskich, co stanowi liczbę nader wydatną. Prekwencja była niewątpliwie dlatego tak duża, że wszyscy mieli zaufanie do tak wybitnego specjalisty, jakim był kierownik kursów, Hegendorf. To też wykłady teoretyczne, połączone z bogatymi w doświadczenie, wskazówkami praktycznymi, odniosły skutek wielce owocny. Wykładowca omawiał szczegółowo wszelkie fazy wychowania, tresury i praktycznego prowadzenia na terenie, tresury w polu i w lesie. Wykłady przyniosły pożytek nie tylko słuchaczom, ale i psom, które podległy prowizorycznym, amfietnym ćwiczeniom. Myśliwi niemieccy i czescy wyrazili też życzenie, aby te kursy powtarzano w rozmaitych okolicach kraju. Na czele związku, który urządził te kursy w Budziszynie, stoją dyrektor Starek, dr. med. Richa, K. Walenta, pułkownik Preindl i prof. Tischer.

J. O.

BIBLIOGRAFJA PRAC ś. p. JANA SZTOLCMAŃA.

W dążeniu do urzeczywistnienia wniosku uchwalonego przez Centralny Związek Polskich Stowarzyszeń Łowieckich, a mającego na celu tanie wydanie zbioru prac myśliwskich ś. p. Jana Sztolcmana, — podajemy tutaj możliwe kalkowity spis Jego prac, zamieszczonych w „Łowcu Polskim“. Spis ten obejmuje wszystkie numery tego wydawnictwa zarówno z czasów przedwojennych, jak i po wznowieniu tego organu przez Centralny Związek.

W spisie zaznaczono zarazem, do którego działu łowieckiego dany artykuł został zakwalifikowany przez samego autora za życia, a gdyż w ten sposób ułatwiony będzie wybór poszczególnych prac do ewentualnego zbioru tychże. Przy tytułach artykułów podpisanych przez autora imieniem i nazwiskiem, pominieliśmy podpis zupełnie; natomiast przytaczamy go w nawiasach tam, gdzie on brzmi w skrócie: „J. S.“, a to dlatego, żeby ktoś zainteresowany mógł sprostować, że domniemany podpis „J. S.“ należy do innego autora, którego imię miały brzmiać tak samo.

Wobec prac bez podpisu, które ś. p. Sztolcman drukował w „Łowcu Polskim“, albo prac pod pseudonimem nam nieznanym, — jesteśmy oczywiście bezradni. Prosimy jednak Szanownych Czytelników, zwłaszcza starszego pokolenia, którym to jest wiadome, aby zechcieli nas o tem poinformować dla ewentualnego uzupełnienia spisu bibliograficznego.

Rok 1899:

W N-rze 1, „Łowca Polskiego“ pierwszy odcinek wyszedł z pod pióra Jana Sztolcmana p. t. „Polowanie na dziki w Różance“. Pierwszy artykuł z podpisem S. nosi tytuł: „Nadużycia w handlu zwierzyną“; drugi z podpisem: Jan Sztolcman — „Z ubiegłego sezonu“. Trzeci (J. S.) — „Dubeltówki jedno-cynglowe i bezcynglowe“.

W N-rze 2 niema żadnego podpisanego artykułu Sztolcmana.

Nr. 3: „Nowy rodzaj zwierzyny: Kusak (Tinamou)“. — „O sokolnictwie. I. Krótki rys sokolnictwa“.

Nr. 4: „O sokolnictwie. II. Ptaki myśliwskie: Orły (Aquilae). — Sokoly (Falcones)“. — Sztuczne nory lisie“ (S).

Nr. 5 i 6: „O sokolnictwie“.

Nr. 7: „O sokolnictwie. — Jastrzębie (Accipitres)“.

Nr. 8: „O sokolnictwie. III. Łowienie sokołów“.

Nr. 10: „O sokolnictwie. IV. Układanie sokołów“. — „Jak nosić strzelbę?“ (S). — „Z literatury łowieckiej“ (S).

Nr. 11: „O sokolnictwie“.

Nr. 12, 13 i 14: „Gospodarstwo Łowieckie w Spale“. — „O sokolnictwie“.

Nr. 15: „Kule rozkwitające (ekspansywne)“. — „Z przyrodniczoznawstwa. — Rozmiary i waga największych latających ptaków“ (S).

Nr. 16: „Olbryzi łoś Amerykański“ (J. S.).

W pozostałych dwóch numerach pierwszego rocznika „Łowca Polskiego“, obejmującego tylko 18 numerów (od kwietnia do grudnia) niema podpisanych artykułów Sztolcmana.

W r. 1900:

W roczniku 1900, czyli II „Łowca Polskiego“ z kolei mamy w dziale „artykułów treści ogólnej“ następujące prace J. Sztolcmana: „Myślistwo z punktu widzenia użyteczności“ (Nr. 1). „Spory myśliwskie“ (10 i 11). „Myślistwo na wystawie paryskiej 1900 r.“ (24).

W „Monografiach i opisach”: „Pustulka”.
W dziale p. t. „Hodowla zwierzęcy i tepienie szkodników”: „Z ubiegłego sezonu” (6). „Po karnawale myśliwskim” (8)

W dziale „Polowanie z bronią palną”: „Na głuszcza” (12 do 16).

W dziale „Prawodawstwo łowieckie”: „Pies myśliwski wobec prawa” (17)

W „Biologii”: „Jak lis poluje?” (J. S. — 13).

W dziale „Rozmaiłości”: „Ptaki robiące „świecę” (3).

W dziale „Korespondencji”: „Montresor w końcu listopada” (2). „Montresor w listopadzie” (23).

W dziale „Z literatury łowieckiej”: „Bohdan Dyakowski: Ptaki pożyteczne naszych lasów” (11).

W odcinku: „Z polowań w Ameryce południowej. I. Polowanie na krokodyla” (19 do 21)

W r. 1901:

W 3-cim roczniku (1901) „Łowiecstwa Polskiego”:

(Monografie i opisy): „Okapi” (I. S. — 15).

(Polowanie z bronią palną) „Wyprawa myśliwska do Sudanu” (8 do 24).

(Weterynarja) „Symptomata wścieklizny” (1. 2). „Szczepienie nosaczyny psom” (J. S. — 12).

(Korespondencje) „Nad brzegi Białego Nilu” (2). „Nic do Faszody” (3). „Wyprawa do Lenaar” (6). „Montresor w listopadzie” (24).

W roczniku 1902:

(Artykuły treści ogólnej) „Wypadki na polowaniu” Nr. 19 i 20.

(Psy) „Wystawa psów” Nr. 13 i 14. „Próby polowe wyzłów” Nr. 18.

(Polowanie z bronią palną) „Jakiej broni używać do polowania na niedźwiedzia?” Nr. 16.

(Weterynarja) „Szczepienie nosaczyny psom” (G. S.) Nr. 16.

(Z literatury łowieckiej). „Nad Nilem Niebieskim” Nr. 8.

W roczniku 1903:

(Artykuły treści ogólnej). „Sezon zajęczy” Nr. 20.

(Monografie i opisy). „Gorgatun”. N-ry 12 i 13 (Hodowla zwierzęcy i tepienie szkodników).

„Tepienie ptaków we Włoszech” N-ry 11, 12, 13.

„Urządzenie i prowadzenie naganek na kuronatywy” Nr. 16.

(Polowanie z bronią palną) „Polowanie przydenty Francji” Nr. 21.

(Korespondencje „Łowca Polskiego”) „Z Francji” Nr. 22 i 24.

(Felieton) „Z polowań we Francji” N-ry 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13.

W roczniku 1904:

(Artykuły treści ogólnej) „Odpowiedź n. Paszkowskiemu” Nr. 14. „Jeszcze w sprawie paserów leśnych” Nr. 17.

(Monografie i opisy) „Jeleni Duhowskiego” Nr. 8. „Wspaniały jeleń” (J. S.) Nr. 19.

(Szkodniki) „W sprawie sów” Nr. 13 i 14. „W sprawie srokoszów” Nr. 19.

(Psy) „III Warszawska Wystawa Psów” Nr. 12 (Polowanie z bronią palną) „Na głuszcze” Nr. 11.

W roczniku 1905:

(Artykuły treści ogólnej) „IX zjazd łowiecki we Lwowie (J. S.) Nr. 15. „Obwarzanie sezonu” Nr. 16.

(Monografie i opisy) „Cietrzew Młokosiewiczza” Nr. 9.

(Psy) „Kawaniec dla psów” Nr. 12 (Polowanie z bronią palną) „Dwadzieścia lat polowania na kszuki” (J. S.) Nr. 14. „Polowanie na słonki na Ukrainie” Nr. 21.

(Korespondencje „Łowca Polskiego”) „Z Francji” Nr. 2, 24. „Krótka wizyta w Berlińskim Ogrodzie Zoologicznym” Nr. 22.

(Handel zwierzęcy) „Nadużycia w handlu zwierzęcy” Nr. 18.

(Felieton) „Z polowań w Ameryce Południowej” (I jaguar, II Puma) N-ry 7, 8, 9, 10, 11, 12. III Niedźwiedź Nr. 19 i 20. IV Pekari Nr. 21.

W roczniku 1906:

(Artykuły treści ogólnej) „Demokracja łowiczywa we Francji” N. 9, 10.

(Monografie i opisy) „Przegląd krajowych ssaków łownych” N-ry 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23.

(Hodowla zwierzęcy) „Tepienie drobnych ptaszków we Włoszech” (I. S.) Nr. 7.

(Psy) „IV-ta wystawa psów (Ogólny rzut oka)” Nr. 13.

(Korespondencje „Łowca Polskiego”) „Z Francji” Nr. 24.

W roczniku 1907:

(Artykuły treści ogólnej) „Pogawędki sezonowe” Nr. 16.

(Monografie i opisy) „Przegląd krajowych ssaków łownych” Nr. 4, 6, 7.

(Hodowla zwierzęcy) „Pilawin” Nr. 13 i 14. (Kłusownictwo) „Kłusownicy i kłusownictwo” Nr. 20.

(Psy) „V-ta Wystawa Psów w Warszawie” Nr. 12. „Konkurs wyzłów” (J. S.) Nr. 18.

(Prawodawstwo łowieckie) „W sprawie galicyjskiej Ustawy łowieckiej” Nr. 1, 2, 3.

(Biologia) „Czy kuronatywy siedzą na drzewach?” Nr. 7.

(Rozmaiłości) „Obrazy myśliwskie na wystawie Chelmońskiego” Nr. 8. „Polskie biuro leśne” (J. S.) Nr. 10.

W roczniku 1908:

(Artykuły treści ogólnej) „Z Francji” Nr. 1 i 2. (Monografie i opisy) „Pustynnik Podlasia” Nr. 11.

„Ptaki draniężne dziennie” N-ry 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 23.

(Hodowla zwierzęcy, kłusownictwo, i tepienie szkodników) „Jeleń szlachetny na wyspach Nowej Zelandji” Nr. 7.

(Psy) „VI-ta Warszawska Wystawa Psów” Nr. 12.

(Rozmaiłości) „Don Carlos I jako myśliwy” (J. S.) Nr. 6. „Pojawienie się pustyniaków w Wolyniu” Nr. 10. „Antagonizm królików i zajęczy” (I. S.) Nr. 10.

(Korespondencje „Łowca Polskiego”) „Z Ukrainy” Nr. 20.

(Handel zwierzęcy) „W sprawie handlu zwierzęcy” Nr. 7.

W roczniku 1909:

(Artykuły treści ogólnej) „Z Francji” Nr. 1. (Monografie i opisy) „Ptaki drapieżne dziennie” Nr. 1, 2, 5, 9, 10. „Bizon amerykański” Nr. 17, 18.

(Hodowla zwierzęcy, kłusownictwo i tepienie szkodników) „Kilka uwag o myszołówce i pustulce” Nr. 3.

(Broń i przybory do niej) „Przyrzad do wprawiania się w strzelaniu do gołębi na małej przetrzeni” (I. S.) Nr. 1.

(Prawodawstwo łowieckie) „Z prawodawstwa łowieckiego” Nr. 3.

(Biologia) „Wedrówka pustynników w 1908 r.” Nr. 2.

(Rozmaiłości) „Kozolustwo i kozolup” Nr. 3.

„W sprawie założenia ogrodu zoologicznego w Warszawie” Nr. 9. „Wycieczka do Pilawina” Nr. 13 i 14.

„Zwierzyna w niemieckiej Afryce wschodniej” (J. S.) Nr. 15.

(Korespondencje „Łowca Polskiego”) „Z Wołynia” Nr. 4.

W roczniku 1910:

(Artykuły treści ogólnej) „Z Francji” Nr. 2.
(Psy) „VII-a Wystawa psów” (J. S.) Nr. 12
(Rozmaitości) „Francuzi w Pilawinie” Nr. 16.
(Korespondencje „Łowca Polskiego”) „Z Ukraińskiego Polesia” Nr. 10.

W roczniku 1911:

(Psy) „W sprawie hodowli psów myśliwskich” Nr. 10. „IX Warszawska Wystawa Psów” (J. S.) Nr. 13. „Ze spraw hodowli psów myśliwskich” (J. S.) Nr. 14.

(Polowanie z bronią palną) „Polowanie na wilki w grodzieńskiej gubernii” Nr. 3.
(Rozmaitości) „Jubileusz Kółka Maleszewskiego” (J. S.) Nr. 6.

(Korespondencje „Łowca Polskiego”) „Z Francji” Nr. 1. „Z Polesia Ukrainkiego” Nr. 10.

W roczniku 1912:

(Artykuły treści ogólnej) „Z Francji” Nr. 2 i 24.
(Polowanie z bronią palną) „Polowanie z naganą na gruszy” (J. S.) Nr. 10, 11, 14, 15, 16.

(Biologia) „Ptactwo przelotne a latarnie morskie” Nr. 8. „Zaćmienie słońca a zwierzyna” (J. S.) Nr. 9.

(Prawodawstwo łowieckie) „W sprawie projektu nowego prawa łowieckiego” Nr. 6.

W roczniku 1913:

(Artykuły treści ogólnej) „Z Francji” Nr. 2 i 22.
(Psy) „Próby polowe wyzłów” Nr. 18.
(Polowanie z bronią palną) „O bezpieczeństwo polowaniu” Nr. 6 i 7.

(Biologia) „W sprawie przelotu ptaków” Nr. 8.

W roku 1914:
(Artykuły treści ogólnej) „Z Francji” Nr. 3.
(Prawodawstwo łowieckie) „Czy szkodnik?” „Hocian w prawodawstwie europejskiem”. „Czy należy u nas tepić hociany?” Nr. 19.

(Psy) „Psv policyjne w Warszawie” Nr. 11.
XII Warszawska Wystawa Psów” Nr. 13.

W roku 1924:

(Artykuły treści ogólnej) „Odezwa w sprawie słońca” Nr. 4.
(Monografie i opisy) „Przeszłość i przyszłość żubra” Nr. 1, 3, 5.

(Polowanie z bronią palną) „Strzelanie sarni śrótem na naganach” Nr. 4.

W roku 1925:

(Hodowla zwierzywn, tepienie szkodników, kłusownictwo) „W sprawie płci ciągnących słońca” Nr. 3. Miedzynarodowy kongres ochrony ptaków” Nr. 9. „Z hodowli żabątów” Nr. 19.

(Rozmaitości) „Z Francji” Nr. 10, 11, 12, 14, 15, 17. „I Kongres Miedzynarodowego Towarzystwa ochrony żubra” Nr. 16.

W roku 1926:

(Artykuły treści ogólnej) „Spory myśliwskie” Nr. 5.

(Monografie i opisy) „Żubr” N-rv 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24.
(Hodowla i tepienie szkodników) „Miedzynarod. Ornit. w Kopenhadze w sprawie ochrony ptaków łowich” Nr. 24.

(Rozmaitości) „W sprawie płci słońca” Nr. 17.
Kongres Miedzynarodowy Ochrony Żubra w Wiedniu” Nr. 18. „Mieszkańce dzików z trzoda chlewna” Nr. 21.
(Z literatury łowieckiej) „Z życia naszych ptaków” Nr. 7.

(Zapytania i odpowiedzi) „W sprawie liszawek” Nr. 23. „W sprawie polowania z cieniami” Nr. 23.

W roku 1927:

(Artykuły treści ogólnej) „Miedzyn. Kongres Ochrony Ptaków” Nr. 14.

(Broń) „Jak unikać wypadków z bronią” Nr. 20, 21, 22, 23.

(Zapytania i odpowiedzi) „W sprawie prowadzenia zajecy” Nr. 1. „W sprawie zastawiacza żelaza” Nr. 2. „W sprawie wiewiórki” Nr. 3. „W sprawie trucia ptaków drapieżnych” Nr. 3. „W sprawie budek dla kuropatw” Nr. 4. „W sprawie hodowalnych krzyżówek” Nr. 6. „W sprawie odstrzału sarni” Nr. 7. „W sprawie nazwy „pardwa” Nr. 7. „W sprawie strzelania psów walesających się po polach” Nr. 7. „W sprawie zakładania” Nr. 10. „W sprawie przechowywania zwierzyny zabitej w lesie” Nr. 15. „W sprawie zastrzelenia psa” Nr. 15. „Albinizm u sarni” Nr. 21. „Jak polować na wilki ze straszakami” Nr. 29.

(Z literatury łowieckiej) „Żubr” dr. K. Wróblewskiego” N-rv 9, 13, 15, 16, 17.

W r. 1928.

Nr. 1: „Od Redakcji” (uwagi do artykułu p. Kazimierza Swiderskiego).

Nr. 2: „Tragedia zwierzyny”

Nr. 3: (Broń i strzelanie) „Kilka rad praktycznych dla kolegów myśliwych”.

Nr. 4: „Bibliografia łowiecka” (J. S.).

Nr. 6: „Broń i strzelanie” (c. d.).

Nr. 9: „Odpowiedź p. Ignacemu Karśnickiemu” (J. S.).

Nr. 10: „Kilka rad praktycznych. — Obchodzenie się z bronią”.

W pierwszym numerze ozdobnym (Nr. 11), wydanym przez Centralny Związek, ś. p. Jan Sztołcman wydukuwał zajmującą nowelę liryczną p. t. „Marusia”.

W N-rze 12 w rubryce „Broń i strzelanie” jest ciąg dalszy „Kilku rad praktycznych” p. t. „Teoria strzelania do lotu i do biegu”. W rubryce „Zapytania i odpowiedzi” zaś „Odpowiedź P. St. Modzelewskiemu” w sprawie szkoldności nawozów sztucznych dla zwierzyny.

W N-rze 16 jest ciąg dalszy „Kilku rad praktycznych” p. t. „Pies”.

Był to ostatni artykuł ś. p. Sztołcmana, wydukuwany w „Łowcu Polskim”. Numer ten nosi datę 21-go kwietnia. W 8 dni później, dn. 29-go kwietnia nastąpił przedczesny zgon nagły ś. p. Sztołcmana.

Ostatnia Jego praca została urwana w środku, niedokończona, tak, jak pasmo Jego pożytecznego żywota uległo nagłemu niespodziewanemu przetrwaniu.

W spisie powyższym zdołaliśmy uwzględnić jedynie prace ś. p. Sztołcmana drukowane w „Łowcu Polskim”.

Kompletowanie prac tego rodzaju pociąga zawsze za sobą potrzebę uzupełnień, dodania jakości suplementu; żeby więc zbytnio nie przeciążać pracy niniejszeł odkładany do późniejszego czasu, gdy się zbierze liczniczy suplement, — także snis książki, wydanych przez ś. p. Sztołcmana, prac tego drukowanych w „Kalendarzach Myśliwskich” i innych wydawnictwach łowieckich, oraz prac z dziedziny łowiectwa drukowanych w pismach ogólnych.

Unrzeczni też prosimy PP. Myśliwych, zwłaszcza bibliofilów łowieckich, o łaskawe dostarczanie nam uzupełnień i wskazówek w tym kierunku, czem Oni przyczynią się nietylko do wzbogacenia dzieł literatury łowieckiej, ale również do uczczenia świętej i drogiej nam wszystkim pamięci niepowetowanego pisarza myśliwskiego, jakim był ś. p. Jan Sztołcman.

JERZY OREŃSKI.

Z Centr. Zw. Pol. Stow. Łow.

DELEGACI POWIATOWI.

W dalszym ciągu zgłoszone zostały następujące kandydatury na delegatów powiatowycl Centralnego Związku:

Świda Kazimierz, Wołkowysk Centralny, Piaskowa 14, — na pow. Wołkowyski,

Cielecki Jan, Soplin, p. Łochów, — na pow. Węgrowski.

Boski Zdzisław, Czerniewo, na pow. Łowicki, gm. Kiernoza.

Parczewski Tadeusz, Belno, p. Laskowice, Czajkowski Józef, Płochocinek,

Szułc Witold, Stażki, p. Pruszcz, — wszyscy na pow. Świecki,

Cichowski Seweryn, Gromadzice, p. Ostrowiec, na pow. Opatowski,

Steinhagen Adolf, Małusy, p. Częstochowski, na pow. Częstochowski,

Przytycki Tadeusz, adw., Radom, Żeromskie-go 20,

Zarnowski Włodzimierz, Radom, Plac 3-go Maja 5, obaj na pow. Radomski,

Szewigruben Jarosław, Wilno, Mickiewicza 30, Koneczny Czesław, Wilno, Mickiewicza 11,

Łuczyński Wincenty, Wilno, Mickiewicza 21, wszyscy na powiat Wileński-Trocki,

Doboszyński Marjan, Postawy, na powiat Połtawski,

Odyniec Leon, m. Dorze, na pow. Osmiański, Doboszyński Ireneusz, Boryskowicze, p. Plissa,

Ansen Andrzej, m. Horodziec, Goryniewski Mieczysław, m. Hrehorowicze, p. Dżisna, wszyscy na pow. Dziśnieński,

Świętorzecki Bolesław, m. Malmowszczyzna, p. Lebidzew,

Jastrzębski Felicjan, Krasne n/Usza, obaj na pow. Mołodeczański,

Guze Aleksander, m. Komarowo, gm. Melen-giańska,

Niedoroszański Jan, okolica Niedorosza, gm. Świr,

Polak Ludwik, m. Świeciany, wszyscy na pow. Świeciański,

Dzierdziejewski Julian, m. Lubań, p. Kurzeniec, na pow. Wilejski,

Golnik Stefan, Brzeziny Łódzkie, na pow. Brzeziński.

Dnia 15 czerwca odbyło się posiedzenie zarządu T-wa Łowickiego Wojew. Wileńskiego. Przewodził prezes T-wa, p. Bolesław Świętorzecki. Na wniosek członka zarządu, p. Pawlikowski uchwalono: 1) stworzyć fundusz nagród pieniężnych dla osób wyróżniających się w zwalczaniu kłusownictwa i nielegalnego handlu zwierzętami, zwłaszcza dla funkcjonariuszy policyj, — i w tym celu zwrócić się do p. wojewody wileńskiego z prośbą o zarządzenie, by organa państwowe podległe komunikowały zarządowi T-wa Łowickiego nazwiska osób zasługujących na nagrody z wyszczególnieniem ich zasług; 2) dla ułatwienia szerszemu ogółowi urzędników państwowych zapisywania się na członków T-wa Łowickiego — przyjmować od urzędników państwowych składki członkowskie w ratach miesięcznych.

Wysłuchano obszernego referatu członka zarządu, p. inż. Eastowskiego w sprawie działu łowickiego na 1 Targach Północno-Wschodnich, który obejmuje wystawę trólców myśliwskich oraz sztuki łowieckiej (jako pododdział w pawilonie Leśnym) oraz wystawę psów myśliwskich. Uchwalono wyznaczyć dwa odznaczenia — jako nagrody T-wa Łowickiego Wojew. Wileńskiego dla najbardziej wyśzłog (bez różnicy rasy): obrozę ozdobną oraz żeton.

Ponieważ nowe prawo łowieckie ustanawia koniec czasu ochronnego na dzikie kaczki (samice i młode) oraz na inne ptactwo błotne i wodne — na dzień 10 lipca, Towarzystwo Łowickie Wojew. Wileńskiego uważając, iż termin ten jest dla Wileńszczyni, zwłaszcza północnej, naogół za wczesny, zamierza wystąpić do p. wojewody wileńskiego z prośbą o rozszerzenie czasu ochronnego na kaczki (przyopuszczalnie do dnia 15 lipca). Rozszerzenie to, o ileby zostało zadecydowane, będzie ogłoszone w grudniu i. b. w wojewódzkim dzienniku urzędowym i będzie obowiązywać od r. 1929. Równocześnie T-wo Łowickie Wojew. Wileńskiego rozważa projekt ewent. wniosku o rozszerzenie czasu ochronnego na kozły.

OZAROWICKIE KÓŁKO MYŚL.

Na zebraniu członków Kółka postanowiono zaprowadzić hodowlę bażantów. Każdy z członków zobowiązał się do wniesienia sumy pieniężnej, odpowiadającej cenie 10-ciu jaj bażantów. Tereny należące do Ozarowickiego Kółka Myśliwskiego, doskonale nadają się do zaprowadzenia takiej hodowli. Bażalczka Kółka Myśliwskiego w Ozarowicach są sąsiedzi z Tarnowskich Gór, którzy na terenach sąsiedzkich, dzierzawionych, polują bez miłosierdzia, bodaj, że nie codziennie, naturalnie w czasie, gdy polowanie nie jest wzbronione. Zwracanie uwagi przez zarząd Kółka na niewłaściwość powyższego postępowania nie odnosi żadnego skutku.

Czyżby dzierzawcy polowania nie wiedzieli, że są pewne granice ilościowe polowań, których w interesie hodowli i zwierzęstano przekraczać nie wolno? Tembardziej, że cena 350 zł. w stosunku rocznym za 3400 morgów terenu nie jest ceną zbyt wygórowaną.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— **Wbrew prawu.** — Okazano nam menu restauracji Hotelu Europejskiego w Warszawie z datą 8 lipca 1928 roku. Na karcie tej w rubryce „Entrees” figuruje: „kaczka dzika z borówkami (cane-ton sauvage airtelles) — zł. 6.50”.

Podług zaś obowiązującego u nas prawa łowickiego na dzikie kaczki polować można dopie-

ro do dnia 11 lipca. Do tegoż również czasu zatem nie wolno ta zwierzyną handlować, ani podawać jej w restauracjach.

— **Zubry w Warszawie.** — Robotnicy miejscy niwelują teren i budują ogrodzenie na placu przylegającym do ogrodu zoologicznego na Pradze. Długość pasu ziemi, szerokości około 30 metrów został już całkowicie zniwelowany. Wznoszą się na nim wielkie, stare drzewa i trochę krzewów. W tem ogrodzeniu zamieszkać mają zuby, o których sprowadzenie czyni zabiegi energiczny zarządcy Ogrodu Zoologicznego.

— **Zwierzyniec krakowski.** — Zarząd miasta Krakowa powziął piękny projekt stworzenia na obszarze miejskiego parku leśnego na Woli Justowskiej, mierzącego 600 morgów, małego zwierzynca, na początku raczej ptaszyńca, z hodowlą i dokarmianiem ptaków pożytecznych i śpiewających. W tym celu sprowadzono sztuczne gniazda dziuplowe systemu ornitologa d-ra Berlepscha oraz założono na 3-morgowym obszarze bażantarnię. Obecnie przystępuje się już do rozszerzenia tego ogrodu dalszymi okazami ptaków oraz czworonogów, żyjących w kraju, a zarząd lasu już dysponuje kilkunastu okazami.

ZAWODY STRZELECKIE.

— **Konkurs korp. „Legja”.** — Korporacja akademicka „Legja” urządziła każdego roku zawody strzeleckie dla swych członków i gości. W roku bieżącym odbył się 4-ty z rzędu konkurs strzelecki korp. „Legja”. W Poznaniu na strzelnicę za Bramą Warszawską zgromadziło się dzięki pogodzie przeszło 50 zawodników. Konkurs obejmował strzelanie z broni małokalibrowej na odległość 35 mtr.

Pierwszą nagrodę otrzymał znany na terenie Poznania strzelec tarczowy, p. por. Łuczkowski, druga — p. Kazimierz Zaremba, trzecia — p. Zbigniew Nowacki. Piąte miejsce w kolejnej klasyfikacji zajął uczeńca V klasy, p. Blakówna, córka dyrektora Warszawskiej Spółki Myśliwskiej.

Warszawskiej Spółce Myśliwskiej za czynną i wydatną pomoc przy organizowaniu konkursu, korporacja akademicka „Legja” składa serdeczne podziękowanie.

— **Międzymiastowe zawody strzeleckie.** — W Warszawie rozegrane zostały międzymiastowe, drużynowe zawody strzeleckie, przyczem zwyciężył zespół Warszawy, osiągając 1426 pkt. na 1500 możliwych. Indywidualnie 1) Rutecki 295 pkt. na 300 możliwych. Drugie miejsce zajął Wilno, 1278 pkt., indywidualnie kpt. Pawlik 261 pkt. Trzecie miejsce zajęły Kielce z 1069 pkt., przyczem Kostercki zdobył 275 pkt. na 300 możliwych.

— **O mistrzostwo Przemysła.** — W czerwcu odbyły się w Przemysłu II. Powszechne zawody strzeleckie o mistrzostwo m. Przemysła i eliminacyjne do ogólnopolskich. Wyniki następujące: Strzelanie z broni długiej na 100 mtr. 1) mjr. Śpiewak. W konkurencji cywilnej: 1) Wolański Adam. Strzelanie z broni długiej na 300 mtr.: 1) st. sierż. Popiel. W konkurencji cywilnej: 1) Lisowski Stanisław. Strzelanie z broni krótkiej na 25 mtr.: 1) kpt. Gawlik 50 mtr.: 1) kpt. Czarniecki. Strzelanie z broni małokalibrowej na 25 mtr. dla pań: 1) p. Szczyńska, 2) p. Kostrzewska, 3) p. Partaczewska. Strzelanie z broni małokalibrowej dla panów na 50 mtr.: 1) ppłk. Sebera. Strzelanie z broni małokalibrowej dla juniorów na 25 mtr.: 1) Jastrzębski, 2) Maksymowicz, 3) Jarnuszkiewicz.

DO PP. AUTORÓW i KORESPONDENTÓW.

Stosownie do porozumienia się pp. redaktorów, redakcja „Łowca Polskiego” prosi uprzejmie, aby PP. Autorowie wszelkie artykuły i korespondencje do druku przysyłali pod adresem Redakcji bezpośrednio, a nie imiennie do jednego lub drugiego p. redaktora.

SEKRETARJAT REDAKCJI.

Redakcja nie zwraca nadesłanych rękopisów i zastrzega sobie swobodę czynienia w nich poprawek i skrótów.

Redakcja nie odpowiada na zapytania, kiedy będzie drukowany artykuł, gdyż zależy to od całokształtu numeru i od posiadania przez Redakcję materiału.

KOMITET REDAKCYJNY: J. Bleszyński, Wł. Czerniejewski, J. Ejsmond, W. Garczyński, J. Gieysztor, Wł. Jaita-Polczyński, W. Kiltynowicz, H. Knothe, E. hr. Krasieński, red. St. Krzyżoszewski, St. Lilpop, prof. dr E. Niezabitowski, M. hr. Polocki, P. Rożyński, A. hr. Rzewuski, Wł. Stonczyński, W. Sziperling, K. Świdorski, B. Świątorzecki, Fr. Unrug i dr. St. Zaborowski.

Redaktorzy: Julian Ejsmond i Walenty Włodzimierz Garczyński.

Wydawca: Centr. Związek Polsk. Stow. Łowców.

KAZIMIERZ KAZIBET

WARSZAWA, CHMIELNA 34 TELFON 189-57

POLECA WŁASNEJ FABRYKI

Torebki damskie, ostatnie nowości — Kufry — walizy — nesesery — plecaki. Teki, portfele — portagary — portmonetki. Przybory myśliwskie. Siódła i uprzęgi.

F. KIELISZEK

W WARSZAWIE, NOWY ŚWIAT Nr. 44, TELEFON 258-30.

POLECA OBOWIĘ WŁASNEJ WYTWÓRNI

DAMSKIE, MĘSKIE I SPORTOWE
ZNANE ZE SWEJ DOBROCI.

KUPIĘ ZARAZ wyżła—pointera

angielskiego, lub francuskiego, w 2-m lub w 3-m polu, do polowań na Kresy Wschodnie. Wymagania: dobre — wiatr, stójka, chody i posłuszeństwo. Oferty z fotografiami pod adresem: Rtm. Henryk Burzyński, 10 pułk ułanów Litewskich, Białystok.

Okazyjne do sprzedania bardzo piękny okaz głuszcza wypchanego, rogi zuba z czaszką, rogi jeleni i danieli. — Oferty składać do Redakcji „Łowca Polskiego” pod Nr. 10.

KUPIJCIE NIEZAWODNY NABÓJ
POGISK
 „
 CAŁKOWICIE WYKONANY W KRAJU

Magazyn obuwia
JAKÓBA MAREK
 Warszawa Bielańska 22
 Telefon 18-05
 ROK ZAŁOŻENIA 1869
POLECA
BUTY MYŚLIWSKIE

SPRZEDAM

solę w czwartem polu, łcnomen na łądzie i na wodzie,
 siostra zwanego Ingo z nad Gopla za przystępną cenę.

Sprzedam najchętniej na miesiąc, gdzie nastąpi zpraz
 próba wzięł dam zupełną gwarancję.

Drugą sukę, w drugiem polu, Ingo córka, także sprzedam
 świetną na łądzie i w wodzie.

Z braku czasu do tresury sprzedam 3 wyżyły po najlep-
 szych rodzicach, 9 miesięczne, które mogą już pracować
 w sezonie w polu, po bardzo przystępnych cenach.

Ignacy Jasiński, Strzelno, Wielkopolska.

Międzynarodowe Biuro Techniczne
 dla hodowli

zwierząt dających futra

Specjalne wyprawianie wszelkiego rodzaju
 krajowych lub importowanych
szczurów piżmowych.

Tumaki Kanadyjskie RACCOONS zwyczajnie i czarnie.

Małpy **Lisy srebrne** najlepszych ras.

Lisy niebieskie.

Lisy białe.

Nurki, Skunksy — Fiki

Prawdziwe szenszyle. Barany Rucharskie.

Zapytania kierować do: Château d' Embourg,
 CHENNÉE — Belgique (Belgia).

WARSZAWSKA SPÓŁKA MYŚLIWSKA

SKŁAD BRONI I AMUNICJI

Warszawa, ul. Królewska 17.

Telefony: 19-17. Zarząd: 78-27

Firmowe naboje irtowe własnego wyrobu maszynowego z kapiszonem „GEVL-
 LOT” i prochem bezdymnym „ROTTWEIL”.

Przybory myśliwskie i szermiercze. Warsztaty puszkarskie.

Na ukończeniu budowa własnej fabryki gilsz i przybików myśliwskich w Warszawie.

w Wilnie, ul. Wileńska 10

F I L J E. w Poznaniu, ul. Gwarna 12, (telefon 19-80),

w Lwowie, Plac Marjacki 4.